Årsplan 26/27 – historie 9. K

Undervisningen i historie i 9.K kommer til at tage udgangspunkt i bogen Historie 9 fra Gyldendal, samt Gyldendals online portal. Derudover vil der, når det er relevant, blive inddraget blandt andet fysiske kilder, film og podcast.

De første to timer bliver brugt som intro/repetition.
Ca. 6 uger pr forløb

Emne/ tema	Kompetenceområde og kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål - læreren ændrer og supplerer
Det gode liv	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan forklare, hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud • Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan • give eksempler på, at nogle værdier og holdninger forbliver næsten uændret i lange perioder, mens andre ændres hurtigere • drøfte forklaringer på, hvad der skaber forandringer i værdier og holdninger
		• Eleven kan anvende principper for inddelingen af historien til at få et historisk overblik • Eleven har viden om principper for inddeling af historien	Eleven kan • inddele historien efter mentalitetshistoriske principper • sammenligne mentalitetshistoriske principper for inddeling af historien med andre principper for inddeling af historien
	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder • Eleven har viden om metoder til udarbejdelse af løsningsforslag	Eleven kan • belyse spørgsmål i kapitlet med brug af kilder • bruge de tilgængelige kilder til at afkode træk af tidens mentalitet

Årsplan 26/27 – historie 9. K

	Historiebrug **Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid**	• **Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte** • **Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv**	**Eleven kan** • **give eksempler på historiske fortællinger, der sigter på at ændre vores adfærd og holdninger** **analysere historiske fortællinger, der søger at påvirke samtidens adfærd og holdninger**
		• Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed Eleven har viden om faktorer, der kan påvirke historisk bevidsthed	Eleven kan • gøre rede for, hvordan opfattelser af "det gode liv" påvirker egen og andres historiske bevidsthed drøfte faktorer og aktører, der forsøger at definere opfattelsen af "det gode liv" i dag
Israel og Palæstina – konflikten uden ende?	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger	Eleven kan • gøre rede for Israel-Palæstinakonfliktens forudsætninger • historiefagligt diskuterer aktører, der er ansvarlige for, at konflikten ikke er løst • fortælle om konfliktens konsekvenser for dagliglivet i Palæstina og Israel
		• Eleven kan forklare historiske forandringers påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan • gøre rede for konfliktens lokale, regionale og globale konsekvenser drøfte lokale, regionale og globale aktørers interesser i at løse og/eller fastholde konflikten

Årsplan 26/27 – historie 9. K

	Kildearbejde **Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger**	• **Eleven kan udvælge kilder til belysning af historiske problemstillinger** • **Eleven har viden om kriterier for søgning af kilder**	**Eleven kan** • **finde kilder, der belyser konflikten fra de forskellige parters side** • **drøfte mediernes billeder af konflikten** • **begrundet i kilder forklare kompleksiteten i konflikten** **Israel-Palæstina**
	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenariers funktion	Eleven kan • analysere scenarier for fredsforslag • ud fra et historisk perspektiv drøfte scenariernes muligheder og begrænsninger udforme mulige fredsscenarier og argumentere for dem historisk
Afrika – Europas nabo	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan sætte begivenheders forudsætninger, forløb og følger i kronologisk sammenhæng • Eleven har viden om begivenheders forudsætninger, forløb og følger	Eleven kan • fortælle om konsekvenser af slavehandelen for Afrikas kulturer • gøre rede for forklaringer på imperialismen gøre rede for imperialismens konsekvenser for Afrika
		• Eleven kan forklare historiske forandringers påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt • Eleven har viden om forandringer af samfund lokalt, regionalt og globalt	Eleven kan • give eksempler på imperialismens økonomiske, politiske, kulturelle konsekvenser for Europa • gøre rede for faktorer, der førte til afkoloniseringen ud fra historiske sammenhænge forklare, hvorfor der er store forskelle på, hvordan afrikanske lande klarer sig

Årsplan 26/27 – historie 9. K

	Kildearbejde **Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger**	• **Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger** • **Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur**	**Eleven kan** • **afkode forskellige kildetyper om emnet mundtligt og skriftligt underbygge tolkninger af kilder, der knytter sig til emnet**
	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan udlede forklaringer på historiske forhold og forløb ud fra historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenariers funktion	Eleven kan • arbejde kontrafaktisk med problemstillinger, der knytter sig til Afrikas historie (fx Hvad nu hvis de europæiske stormagter ikke havde underlagt sig Afrika som kolonier?)
En hel verden?	**Kronologi og sammenhæng** Eleven kan på baggrund af et kronologisk overblik forklare, hvorledes samfund har udviklet sig under forskellige forudsætninger	• Eleven kan forklare hvorfor historisk udvikling i perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud • Eleven har viden om historisk udvikling	Eleven kan • gøre for, om indførelse af forskellige menneskerettigheder kan karakteriseres som kontinuitet eller brud ud fra konkrete eksempler fagligt forholde sig til, om menneskerettigheder i praksis skabte forandring
		• Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter	Eleven kan • sætte kanonpunktet "FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder" i historisk kontekst gøre rede for historiske udfordringer for stater med at overholde FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder

Årsplan 26/27 – historie 9. K

	Kildearbejde Eleven kan vurdere løsningsforslag på historiske problemstillinger	• Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger • Eleven har viden om komplekse fagord og begreber samt historiske kilders formål og struktur	Eleven kan • afkode forskellige kildetyper om menneskerettigheder mundtligt og skriftligt underbygge tolkninger af kilder, der knytter sig til menneskerettigheder
	Historiebrug Eleven kan forklare samspil mellem fortid, nutid og fremtid	• Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte • Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet • perspektiv	Eleven kan • give eksempler på, at tilblivelsen af menneskerettigheder er sket i et samspil mellem fortidsfortolkning, nutidsforståelse og fremtidsforventning drøfte eksempler på, hvordan forventninger til fremtiden bliver til i et samspil mellem fortidsfortolkninger og nutidsforventninger

Ret til ændringer forbeholdes – Sita Lund